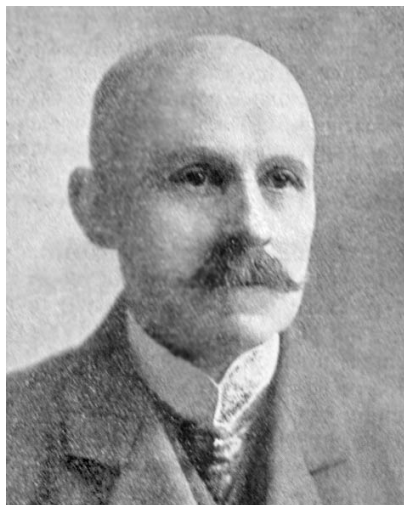

ЛЕВІЦЬКИЙ Володимир Лукич (псевд.: Василь Лукич, Володимир Лукич, Л. Лукич; 02. 09. 1856, с. Белзка, нині Гончарівка Золочів. р-ну Львів. обл. — 06. 10. 1938, м. Винники, нині Львів. міськради) — публіцист, видавець, редактор, літературознавець, культурно-освітній діяч. Дійсний член НТШ (1926). Народився у сім'ї священника. Закін. юрид. факультет Львів. університету (1879). Від 1880 займався нотаріал. справами у містах Болехові, Стрию, Станіславі (нині Івано-Франківськ) та у Винниках (від 1896). Поділяв погляди народовців, значну увагу приділяв налагодженню літ. і культур. взаємин Галичини і Наддніпрян. України, виступав за єдину літ. мову на всіх укр. землях. Ще у студент. роки став актив. чл. гуртка акад. молоді, був чл. редколегії ж. «Друг» (від 1876), брав активну участь у підготовці альманаху «Дністрянка» за 1877, співпрацював із г. «Правда» за ред. В. Барвінського. 1880 Л. опублікував у «Зорі» істор.-літературозн. розвідку про Марусю Чурай, 1881 разом з І. Франком та І. Белеєм упорядкував «Руську антологію», а 1883 у товаристві «Просвіта» за його ред. підготовлено кн. «Оповідання К. Михайлишина», яку конфіскувала прокуратура. 1885 спільно з Ю. Сельським видав довідник для селян «Руський правотар домовий», що був написаний «чи-стою народною мовою». 1887 підготував і видав у Стрию літ.-наук. альманах «Ватра», присвяч. пам'яті Т. Шевченка та 25-річчю літ. діяльності Ю. Федьковича. В альманасі опубліковано оповідання Панаса Мирного «Лови» та І. Франка «Місія», які свого часу були відхилені в «Зорі» Г. Цеглинським з причин неморальності змісту, уривок розвідки М. Драгоманова «З історії віршів

на Україні» — праці про важливість для історії укр. літ. духов. віршів в Україні у 17–18 ст., вірш О. Маковця «Думка» та два сонети Уляни Кравченко, поеми С. Руданського «Мазепа», «Павло Полуботок», а також різножанр. твори Ю. Федьковича, Данила Млаки, І. Нечуя-Левицького, О. Барвінського, О. Огоновського, Панаса Мирного, Б. Грінченка, П. Куліша, В. Самійленка. Цінним дослідж. у наук. частині альманаху є розвідка Л. про Угор. Русь, де «вперше зібрано силу цікавих і розпорошених відомостей про цю маловідому і майже забуту частину українського народу». Найпліднішими у творчості Л. як публіциста були роки редагування «Зорі» (1890–96). У цей період він підтримував тісні наук. та літ. зв'язки з І. Франком, який високо оцінив його творчі можливості, О. Барвінським та ін. Брав активну участь у діяльності товариства «Просвіта» (від 1907 — голова винниц. осередку, від 1925 — почес. чл.). 1880–85, 1890, 1893, 1916–18 випустив ілюстров. календарі товариства, до яких готував переробки та переклади оповідань, написав низку есеїв про відомих письменників. «Просвіта» видала низку ілюстров. літ. збірників Л., зокрема «Рідний зільник» (1891), «Левада» (1892), «Рідна стріха» (1894), «Рокова хвиля» (1917). Серед народозн. дослідж. — розвідки «Як живеться українському народові в Австрії» (Відень, 1915), «Релігія і наука: Великодні гадки» (Л., 1938), філос. праць — «Гадки про життя» (1928), «Революційні течії в сучасній фізиці» (1930), «Старі ідеї — нові думки» (1931), «Головні основи сучасної астрології» (1934), «Свобода волі в світлі сучасної фізики» (1936; усі — Львів).

Державний архів

ЛНБ. Відділ рукописів. Ф. НТШ, од. зб. 569/12, папка 1, арк. 1–19; од. зб. 485/2; ф. 11, од. зб. 1624–1626; од. зб. 3608; НБУВ. Інститут рукописів. Ф. 1, од. зб. 29 721–29 723; од. зб. 27 933–27 940; од. зб. 42 736–42 738; ф. III, од. зб. 9616; 9789; 38 296–38 348; Інститут літ.-ри НАНУ. Інститут рукописів. Ф. 3 (Франка).

Рекомендована література

1. Лежогубський Т. Володимир Левицький (Василь Лукич): Огляд життя й діяльності. Л., 1917;
2. Гуменюк М. П. Бібліограф, редактор, видавець (До 30-річчя з дня смерті Василя Лукича) // Жовтень. 1968. № 10.

В. А. Качкан

Бібліографічний опис:

Левицький Володимир Лукич / В. А. Качкан // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-53761>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).